

Wet verplichte ggz (Wvggz)

Fivoor

Crisismaatregel (CM) aanvraag en voortzetting, Wvggz

Versie 21-01-2026

Deze werkinstructie is onderdeel van de bouwsteen verplichte zorg. Lees het Handboek verplichte zorg voor meer informatie over dit onderwerp.

Toepassingsbeleid

- Voor patiënten zonder zorgmachtiging die ambulant in behandeling zijn en die direct verplichte zorg nodig hebben.
- Voor patiënten zonder zorgmachtiging die vrijwillig in een kliniek verblijven en die hun opname willen beëindigen en/of niet meewerken aan zorg, terwijl het behandelteam van mening is dat deze noodzakelijk is.

Bovendien moet sprake zijn van de volgende criteria:

- een onmiddellijk dreigend ernstig nadeel;
- een ernstig vermoeden dat een psychische stoornis dit ernstig dreigend nadeel veroorzaakt;
- met de crisismaatregel kan het ernstig nadeel worden weggenomen;
- de crisissituatie is zo ernstig dat de procedure voor een zorgmachtiging (ZM) niet kan worden afgewacht;
- er zijn geen mogelijkheden voor vrijwillige zorg.

Acute situatie

In geval van een acute situatie waarbij er nog geen CM is, kan verplichte zorg voorafgaand aan een CM worden ingezet.

Zie hiervoor de werkinstructie 'Verplichte zorg voorafgaand aan crisismaatregel'.

Route naar een crisismaatregel

1. Aanvraag CM

De beslissing om een CM aan te vragen wordt binnen Fivoor door de regiebehandelaar altijd afgestemd met de psychiater. Als de psychiater instemt met het aanvragen van een CM, vraagt de psychiater of de regiebehandelaar een beoordeling aan door een onafhankelijk psychiater.

Wie deze onafhankelijk psychiater regelt, staat hier beschreven:

Wet verplichte ggz (Wvggz)

Fivoor

Regio	Den Haag	Utrecht	Rotterdam
Binnen kantoortijd	FPA: Bureau Geneesheer-directeur (BGD) Ambulant: behandelaar	Behandelaar (zo nodig via Crisisdienst)	Klinieken: Bureau Geneesheer-directeur (BGD) Ambulant: behandelaar
Buiten kantoortijd	Crisisdienst	Crisisdienst	Crisisdienst

2. Onderzoek

Patiënt wordt onderzocht door een onafhankelijk psychiater. Deze psychiater stelt een medische verklaring op omtrent de actuele gezondheidstoestand van betrokkene en welke vormen van verplichte zorg eventueel nodig zijn. Ten behoeve van deze medische verklaring kan de psychiater politie- en justitiegegevens opvragen bij het OM.

De onafhankelijk psychiater zendt een medische verklaring aan de burgemeester. De administratie rondom de CM loopt via de Khonraad-applicatie.

Als volgens de onafhankelijk psychiater geen verplichte zorg noodzakelijk is, hoeft de procedure in Khonraad niet opgestart te worden. In het EPD moeten de overwegingen en doorlopen stappen uiteraard wel gerapporteerd worden. De negatieve medische verklaring wordt dan op schrift gesteld.

3. Beslissing

Patiënt wordt, nadat de burgemeester de medische verklaring heeft ontvangen, gehoord door de burgemeester (of diens plaatsvervanger) over de voorgenomen CM. Als het niet lukt om de patiënt te spreken, of de patiënt stelt daar geen prijs op, vermeldt de burgemeester in de crisismaatregel waarom dat niet is gebeurd.

De burgemeester kan op basis van de medische verklaring, en nadat hij patiënt heeft gehoord, een crisismaatregel afgeven waarna de verplichte zorg binnen 24 uur moet worden gestart.

De crisismaatregel kan breder zijn dan alleen opname in een kliniek. In de crisismaatregel staat aangegeven welke vormen van verplichte zorg noodzakelijk worden geacht om het ernstig nadeel weg te nemen. Dit kan ook ambulante verplichte zorg betreffen.

Duur

De burgemeester neemt een beslissing t.a.v. de CM. Indien hij een CM afgeeft, bepaalt hij welke vormen van verplichte zorg hierin worden opgenomen en bepaalt tevens de geldigheidsduur van de maatregel. De CM kan maximaal drie werkdagen duren.

Indien de termijn, bedoeld in de eerste volzin, eindigt op een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag als bedoeld in de [Algemene termijnenwet](#), wordt deze verlengd tot en met de eerstvolgende dag die niet een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag is.

Wet verplichte ggz (Wvggz)

Fivoor

*Een crisismaatregel is maximaal **drie dagen** geldig.*

*Een voortzetting van een Crisismaatregel kan maximaal **drie weken** duren.*

Informatie

Na afgifte van de CM moet de patiënt worden geïnformeerd over zijn dossier (art. 8:3 Wvggz). Hiervoor is de folder 'Wat is een patiëntendossier?' beschikbaar. Het BGD stuurt deze samen met de 8:3 brief.

Verlengen

Het OM dient automatisch een aanvraag in bij de rechter om voortzetting van de CM te verzoeken. De rechter zal de patiënt horen en moet binnen drie werkdagen beslissen op dit verzoekschrift. Gedurende deze termijn loopt de CM door. De machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel heeft een geldigheidsduur van drie weken. Indien verdere verlenging nodig is, wordt binnen deze drie weken een verzoek tot een ZM voorbereid die via het OM bij de rechtbank moet worden ingediend. Gezien de doorlooptijd is het van belang dit verzoek zo spoedig mogelijk in te dienen.

Niet voorziene verplichte zorg

Als tijdens de looptijd van een crisismaatregel verplichte zorg nodig blijkt, waarin de crisismaatregel niet voorziet, kan verplichte zorg in noodsituaties ingezet worden. Mocht deze verplichte zorg de drie dagen dreigen te overschrijden dan kan de rechter bij de behandeling van de voortzetting van de crisismaatregel gevraagd worden om deze vorm(en) van verplichte zorg toe te voegen aan de voortgezette crisismaatregel.

Als tijdens de looptijd van een voortgezette crisismaatregel verplichte zorg nodig blijkt waarin de voortgezette crisismaatregel niet voorziet, kan eveneens verplichte zorg in noodsituaties ingezet worden. Mocht deze verplichte zorg langer dan drie dagen nodig zijn dan dient een wijziging voortgezette CM aangevraagd te worden en dus niet een nieuwe CM. Mocht het echter zo zijn dat er al een aanvraag voor een zorgmachtiging is ingediend dan kan via het BGD geprobeerd worden om de zitting voor de zorgmachtiging naar voren te halen. Indien de rechtbank hieraan meewerkt kan tijdens de zitting aan de rechter gevraagd worden om de vorm(en) van verplichte zorg op te nemen in de zorgmachtiging en is een nieuwe crisismaatregel niet nodig.

Verslaglegging

De zorgverantwoordelijke rapporteert in het EPD dat een (voortzetting van de) CM wordt aangevraagd en de reden daarvan.

Wet verplichte ggz (Wvggz)

Fivoor

Bureau Geneesheer-directeur (BGD)

Via Khonraad ontvangt het BGD een afschrift van de beslissing tot het nemen van een CM (met de afgegeven medische verklaring als bijlage). Deze documenten worden opgeslagen in het EPD.

Het BGD verstuurt de 8:3 brief (informatie over CM of ZM) inclusief informatie over klachten en dossiervoering.

De rechtbank stuurt het BGD een afschrift van de beslissing tot voortzetting van de CM. Deze wordt opgeslagen in het EPD.

Wanneer de beschikking binnen kantoortijden binnenkomt, verwerkt het BGD de toegekende vormen van verplichte zorg in het EPD. Buiten kantoortijden doet het diensthoofd (ANW-hoofd) dit.

Indien na de voortzetting van de CM een ZM vereist is, ondersteunt het BGD bij het indienen van de aanvraag hiervan.